

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Izhaja vsak četrtek in volja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 3 gl., za pol leta 1 gl. 60 kr., za četrt leta 50 kr. — Naročnina se pošilja opravištvu v dijaškem semenišču (Knabenseminar). — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezne liste prodaja knjigar Novak na velikem trgu po 5 kr. — Rokopis se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrtice, če se natisne enkrat 5 kr. dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Miklošičeva svečanost.

Slovenski Štajer ima precejšnje število blagih mož, ki so za duševno probuditev Slovencev delovali in svoje ime proslavili, da jih hvaležni potomci ne morejo pozabiti. Vendar med sedajnimi najboljše, najdalje pa najvišje zaslovel je g. dr. Franc Miklošič. Sami svitli cesar Franc-Jozef so ga počastili ter ga povzdignili v viteški stan in pozvali v gosposko zbornico kot zastopnika vseučilišnih učenjakov. Njegovo ime slovi po celem širokem in dolgem slovanskem svetu, poznajo ga povsod na zemlji, kder se pečajo s temeljitim jezikoslovjem.

Nam Slovencev je uredil slovnico in prapovisje, da prekosimo daleč Nemce. Po pravici veselimo se toraj tega velemoža in pravo storimo, da se njegove 70letnice hvaležno spominjamo. Bodi toraj naslednje vabilo slavnostnega odbora vrlo priporočeno vsem domoljubnim narodnjakom!

Dne 2. septembra letos slavili bodo Slovenci v naročji lepe svoje domovine sedemdesetletnico preslavnega učenjaka svojega v Ljutomeru, in k tej slavnosti vabi podpisani odbor Miklošičeve učence in častitelje, narodnjake in narod iz ožje naše domovine, iz slovanskega juga, takisto bratove na severni strani bivajoče; potem drugih narodov štovatelje svečarjeve in prijatelje slovanske knjige, da pokažemo v njegovem rodišči, rajski okolici Ljutomerški med Muroj in Dravoj, dostojno spoštovanje najodličnejšemu sinu slovanskemu, kteremu vrstnika še dosle Slovenka ni porodila, dr. Fr. vit. Miklošiču. On je kot pisatelj in vseučilišni profesor na Dunaji razkril jezikovne zaklade staroslovenske in poprek slovanske tako obilno, kakor še nikdor in jezikovno znanost slovansko zasnovano Dobrovskim in Kopitarjem uredil, razširil in povzdignol na sedanjo častno višino.

Rojaki! pridite na množine, da vredno proslavimo diko slovanskega naroda, ponos slovanske vede, solnce slovanskega učenjaštva.

Slavni gostje hoteči se voziti iz Ormoža v Ljutomer naj se oglasijo zaradi prilike pri g. dr. Geršaku, ces. kr. beležniku, ali pri gosp. dr. Žižku v Ormoži. Skupni obed oskrbava gosp. Vaupotič v Ljutomeru. Početek svečanosti ob 11. uri.

Ljutomer dne 18. avgusta 1883.

Slavnostni odbor.

Slovensko društvo v Sevnici.

II.

G. Fran Lenček iz Blanice je povdarjal v krepkem govoru korist sadjereje in važnost sadjerejskega društva v Šent Juriji in predlagal potem naslednjo resolucijo:

I. Tržanom Št. Jurija na južni železnici izreka zbor Slovenskega političnega društva v Sevnici zahvalo, da so z velicimi stroški napravljeno občinsko sadno drevesnico brezplačno prepustili sadjerejskemu društvu.

II. Slovensko politično društvo naj se poleg političnega delovanja v prosep narodnega gospodarstva prizadeva:

1. da se v šoli otroci za sadjerejo navdušujejo in da se v šolskih vrtih v sadjereji obširno poučujejo;

2. da se za slovenski Štajer nastavijo potovalni učitelji, kateri znajo slovanski poučevati, ali da se za ta posel imenujejo ljudski učitelji, kateri so za pouk v sadjereji sposobni;

3. da se upelje napredovalni pouk v poljedelstvu kjerkoli mogoče in

4. da si okrajni zastopi vsako leto odločijo primerno svoto v korist sadjereje.

III. Slovenskemu društvu se nalaga:

1. da visokemu c. kr. ministerstvu za poljedelstvo predloži prošnjo, da naj blagovoli podpirati izdavo slovanske pisanih knjig za kmetijski napredovalni pouk, in

2. da izroči centralnemu odboru kmetijske družbe v Gradci prošnjo, naj živahno podpira cesarjevič Rudolfovo sadjerejsko društvo za Spodnji Štajer, in da naj priredi sadjerejske razstave.

Resolucije vsprejmo se jednoglasno.

Pri prihodnji točki nastopi g. inženir Mihael Vošnjak, predsednik zveze slovenskih posojilnic, ter razpravlja v jako poučnem govoru pomen in koristi posojilnic, katerih se je v treh letih 7 na novo osnovalo, tako da šteje zveza slovenskih posojilnic 13 posojilnic (8 v Štajerskeji, 4 v Kranjskeji, 1 v Koroškeji), ki bi se pa lahko še pomnožile. Povedal je na dalje, da se je za slavnostnih dnij poklonil ministerskemu predsedniku grofu Taffe-ju, proseč, da bi vlada s tem, da jim hranilnice iz rezervnih zakladov dajale posojila po 2 do 3%. Po tem načinu, ki ima mnogo upanja, da se uresniči, bilo bi možno, kmečkemu posestniku dajati posojila za še nižje obresti nego sedaj, in še bolj razširiti dobroto posojilnic.

Ta govor, kakor prejšnji bil je sprejet z obilnimi dobro- in živioškimi in vidno je bilo, da občinstvo dobro razumeva korist posojilnic, nič manj pa tudi izredne zasluge g. M. Vošnjaka v tej zadevi.

Končaje poročilo še omenimo, da so zbrane pozdravili telegrafično domoljubi Šentjurski in Šmarijski.

Šent Jurij: v brambo narodnih pravic zbranim bratom kličejo Šentjurčani navdušeno: Živeli! Dr. Ipavie, Kavčič, Praunseis, Ripšl.

Šmarije pri Jelšah: slava vsem navzočim Sevniskim in drugim zbranim narodnjakom: Živeli! Narodnjaki Šmarijske okolice.

Šmarije pri Jelšah: svojemu neustrašljivemu in srčnemu boritelju za pravice in napredek slovenskega naroda, dr. Josipu Vošnjaku kličejo gromovito: Živio! Jelšanski Šmarijčani.

Gospodarske stvari.

Sadjerejcem.

Že enkrat sem priporočal, naj si vsak krajni šolski svet za svojo šolo naroči list „Obstgarten“. Danes svoje priporočanje podpiram s tem, da članek iz 23. številke navedem kateri gotovo zasluži, da ga vsak sadjerejec pazljivo prebere, in se po njem ravna.

Cepljenje drevese jeseni. Drevesa večidel spomladi cepimo. Marsikom pa bi utegnilo neznano biti, da se drevo tudi od 1. avg. do konca septembra prav lahko cepi. Posebno se priporoča to onim, kateri so po svojih opravkih zadržani, spomladi cepiti. Jaz sem vže več let jeseni in vsakokrat z dobrim uspehom cepil, in trdim, da so drevesa bolj rastle, kakor druga spomladi cepljena.

Cepi se v jeseni po navadi! Cepič mora zrel biti in listje se more odrezati,

Vredništvo lista „Obst und Weinbau“ tudi priporoča cepljenje dreves jeseni, pa pristavi, da to le velja za drevo z enim deblom. Za stara drevesa bi ne veljalo, ker bi ne bilo dobro, več listnatih vej jeseni odrezati.

Omenim še cepljenje marulic meseca julija namesto okuliranja, katero se večidel slabo obnese. Naj se marulica meseca julija cepi za kožo in še tisto leto prav lepo požene.

Dr. Stoll.

Prosim tedaj sadjerejce, posebno gg. učitelje, naj poskusijo meseca avgusta in septembra v drevesnicah cepiti, in pozneje o tem poročati.

V Šentjurji 14. avgusta 1883.

Dr. Ipavie.

Korist sadjereje.

(T. Ogorovec v Piržembergu pri Brežicah.)

Široko je polje neobdelano, pripravno za žlahtno sadjerejo na milem Slovenskem. Mnogo truda bo še stalo tiste blage može, ki navdušeni delajo za povzdigo sadjereje, za vzdramljenje kmečkega ljudstva. — Pa, jutranja zarja se že svetli. Z genjenim srcem vskliknemo vsi prijatelji sadjereje, da ni več deleko dan, ki nam prežene trdo noč, ko pride čarobno solnce s svojimi blagodejnimi žarki, obuditi v srcih pogum in navdušenje do žlahtne sadjereje. Mislimo si v duhu krasoto slovenskih pokrajin, ko se bo spomladi brezštevilno drevje, lepo, krasno razsvitalo, a jeseni se veje šibile pod težo žlahtnega, lepega in okusnega sadja. Kako krasen raj bo to! — Komu se milo ne stori videti po Slovenskem toliko trnja in robidovja, kjer bi najžlahtnejše drevje najpripravnišo lego imelo? Zraven pa so prebivalci, akopram sicer prebrisan, v velikih stiskah zaradi denarja in dostikrat tudi zaradi pomanjkanja potrebnega živeža. Ne manjka na besedah a manjka še dosti na djansko izpeljanih izgledih, na praktično uredjenih vrtih. Brž, ko Slovence spozna korist sadjereje, ga ne bo več treba priganjati in siliti. Blagi in vse hvale vredni početek je storjen v Št. Jurji na južni železnici. Poglejmo tedaj korist sadjereje.

Prosti kmet, posebno kateri malo bere v sedanjem času, ne vé tudi, kako in kaj se kje godi; nima zapopadka od sadjerejne koristi. Če imam dosti jabelk, si naredim sladke tolklje, dosti kisa ali jesiha. Drugo kar se surovo ne povžije, se posuši iz sliv pa naredi dobra slivovica. Seveda tudi to je korist, pa tega ne vé, da se nekoje žlahtne jabelke prav ohranjene v mestih en komad celó po 80 kr. do 1 fl. proda. Tako je preteklo spomlad beli zimski kalvil se prodajal na Dunaji eden po 80 kr. Lani je strokovnjaški lista „Obstgarten“ poročal, da je bil urednik lista sam priča, ko je kupec